

Necrològica

Els seus col·legues de la ciutat de València han exercitat amb *Notícies al Dia* l'«elegància social» de la necrològica. Han lamentat, o això han dit, que desaparegués i ho han fet emprant tots dos la mateixa i socorreguda fórmula, és a dir, aquella segons la qual la democràcia pateix quan una veu crítica s'apaga, etcètera. És el que passa sempre amb els cadàvers, que provoquen una certa misericòrdia sense el més mínim cost de generositat. Perquè, a la fi, la desaparició liquida el problema, si és que n'hi havia.

I aquesta és la qüestió. ¿Hi havia problema? ¿Què representava *Notícies* com a competidor? No faré jo també la necrològica pietosa. La faré crítica, i serà més sincera. Per a un dels dos col·legues, *Notícies* era, simplement, un cert risc vagament competitiu en la mesura que els qui han decidit ajudar l'altre s'haguessen decidit per ell. Però el risc no ha existit mai. L'ajut havia de decantar-se, forçosament, cap al periòdic del qual no podia esperar-se la vel·leïtat —ni que fos tan vacil·lant com en *Notícies*— de mantenir unes certes posicions diguem-ne independents. I tot seguit convé aclarir de quina independència parle. Perquè *Notícies*, al llarg de la seua vida tan previsiblement curta, ha intentar salvar-se anant darrere de proteccions no sols diverses sinó fins i tot oposades. Malgrat això, però, i potser com a conseqüència de no haver-ho aconseguit, va mantenir sempre una certa posició, que en qualsevol altre lloc seria la normal: no exclou cap opció cultural o política de les que hi ha en joc, per més minoritària i polèmica que siga.

Aquesta actitud —més o menys forçosa— en una situació com la valenciana, on l'anomenada esquerra és víctima del xantatge d'una dreta incivil que amenaça sempre amb remoure la «qüestió catalana», no és la

més adient per a rebre favors oficials del partit majoritari.

El PSOE valencià, el PSPV-PSOE, com torna a voler anomenar-se últimament davant l'accentuació de les reserves autonòmiques que sempre han mantingut els governs de Madrid —els de la UCD i ara els del PSOE—, prefereix, malgrat tot, un periòdic diguem-ne sensacionalista que un periòdic amb tendències més o menys vacil·lants cap a la normalitat informativa.

Per la seua banda, les preocupacions en la matèria del periòdic afavorit son òbvies. Es tractava que el crèdit sense el qual no hi havia cap possibilitat de supervivència arribàs a temps per a prendre partit en la subhasta. Si amb la fórmula emprada per a relançar-lo s'aconseguirà l'èxit necessari per a pagar despeses, amortització i interessos, és tota una altra qüestió. En tot cas, cal dir que no es tracta, malgrat tot, d'un periòdic tan obert com el difunt. La prevenció «catalanista» hi és evident. Tampoc per a la fórmula actual, que tracta de substituir l'emprada en els temps en què volia competir en sectarisme intolerant amb el col·lega més antic, l'anomenat «catalanisme» no és una opinió, com a mínim una opinió, amb dret a expressar-se. És, al contrari, una posició que s'ha de silenciar, per més certes que siguen les seues posicions científiques sobre la llengua, o més enraonades que siguen les que manté sobre la cultura i la història que ens serien comunes als —heus ací dues

paraules prohibides— Països Catalans, etcètera.

Però s'han produït també necrològiques més divertides, de les quals, val la pena extraure'n dues. L'una, segons la qual el fracàs —lamentat, no cal dir que amb les mateixes raons comunes a les altres, és a dir allò de la democràcia— és també un signe del fracàs del nacionalisme. No hi ha prou nacionalistes per a sostenir un periòdic «propi». Segons aquesta formulació, tot el que no és visceralment anticatalanista és nacionalista per definició. Perquè dir de *Notícies* que era un periòdic nacionalista —i en castellà, a més a més!— és tan fabulós com dir, segons l'altra necrològica, més interessada, que la desaparició de *Notícies* demostra la incapacitat valenciana per a sostenir tres periòdics en lloc de dos. ¿No hi haurà més aviat una incapacitat professional per a iniciar l'empresa d'un periòdic amb diners suficients que permeten sostenir-lo fins que el periòdic estiga instal·lat en el mercat i li arribe la publicitat com a conseqüència d'una suficient difusió? I, consegüentment, la disponibilitat de mitjans tècnics i humans necessaris per a aconseguir-ho.

Un altre periòdic no sols és possible sinó que és necessari. I perquè és necessari, *El País*, malgrat que informa sobre el País Valencià només en la mesura en què interessa a un diari d'àmbit estatal, ven tants exemplars com un periòdic editat ací. Em sembla que no es pot demanar una prova més concloent. En efecte, una veu s'ha apagat. Una veu que de vegades marejava de tants daltabaixos amb què intentava salvar-se. No era una veu nacionalista, en absolut, però no refusava les que li arribaven d'aquest cantó. Ni són els valencians incapaços de sostenir un altre periòdic, sinó els qui han emprés l'empresa sense mitjans. Però era una veu, tènue certament, que difícilment serà expressada pels qui continuen. I això, evidentment, empobreix.